

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1605529_RegNr_3K-3-273-611/2018

<http://www.infolex.lt/tp/1605529>

Civilinė byla Nr. 3K-3-273-611/2018
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02604-2015-5
Procesinio sprendimo kategorijos: 2.6.1.6.1;
3.4.4.5

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. liepos 4 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Andžej Maciejevski (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Donato Šerno, teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **atsakovo T. R.** kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovių restruktūrizuojamos uždarnosios akcinės bendrovės „Molesta“ ir uždarnosios akcinės bendrovės „Vėsa ir partneriai“ ieškinį atsakovams T. R. ir R. J. dėl sandorių pripažinimo nesudarytais ir negaliojančiais (trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, akcinė bendrovė „Luminor Bank“).

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl restruktūrizavimo administratoriaus teisės pareikšti ieškinį ginant restruktūrizuojamos įmonės ir jos kreditorių interesus, kreditoriaus teisių pažeidimo, kaip *actio Pauliana* (Pauliano ieškiny) sąlygos.
2. Ieškovė RUAB „Molesta“, atstovaujama savo restruktūrizavimo administratorės UAB „Restrus“, pareiškė teisme ieškinį, prašydama:
 1. Pripažinti nesudaryta ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo T. R. 2011 m. gegužės 12 d. pasirašytos paskolos sutarties dalį dėl 119 316,68 Eur (411 976,64 Lt) paskolos sumos.
 2. Pripažinti nesudaryta ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo R. J. 2011 m. gegužės 12 d. pasirašytą paskolos sutartį.
 3. Pripažinti negaliojančiais sandorius – ieškovės RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi atsakovui T. R. pagal paskolos sutartį: 2012 m. rugpjūčio 20 d. mokėjimą (24 604,79 Eur (84 955,41 Lt)), 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą (70 406,63 Eur (243 100 Lt)), 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą (88 009,73 Eur (303 880 Lt)) ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą (70 406,63 Eur (243 100 Lt)). Taikyti restituciją – priteisti ieškovei iš atsakovo T. R. 253 427,77 Eur (875 035,41 Lt) sumą. Kartu pareikštas ir alternatyvus reikalavimas – priteisti ieškovei iš šio atsakovo kaip be pagrindo gautą 91 112,16 Eur (314 592,05 Lt) sumą.
 4. Pripažinti negaliojančiais sandorius – ieškovės RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi atsakovui R. J. pagal paskolos sutartį: 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą (45 441,38 Eur (156 900 Lt)), 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą (56 800,28 Eur (196 120 Lt)) ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą (45 441,38 Eur (156 900 Lt)). Taikyti restituciją – priteisti ieškovei iš atsakovo R. J. 147 683,04 Eur (509 920 Lt) sumą. Kartu pareikštas ir alternatyvus reikalavimas – priteisti ieškovei iš šio atsakovo kaip be pagrindo gautą 147 683,04 Eur (509 920 Lt) sumą.
 5. Pripažinti negaliojančiais ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytą susitarimą, atsakovų T. R. ir R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytas paskolų sutartis.
 6. Priteisti ieškovei RUAB „Molesta“ iš atsakovų T. R. ir R. J. 5 procentų dydžio metines palūkanas už priteistas sumas nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos (toliau – procesinės palūkanos).
3. Ieškinio reikalavimams, įvardytiems šios nutarties 2.1–2.2 punktuose, pagrįsti nurodyta, kad paskolų sutartys (dalis) pripažintinos nesudarytomis, nes atsakovas T. R. perdavė ne visą paskolos sutartyje nurodytą paskolos sumą, o atsakovas R. J. apskritai neperdavė paskolos sutarties dalyko. Mokėjimai, kurie buvo atliekami, tariamai vykdant tokias paskolų sutartis, yra neteisėti, t. y. atlikti be teisinio pagrindo.
4. Ieškinio reikalavimams, įvardytiems šios nutarties 2.3–2.4 punktuose, pagrįsti nurodyta, kad mokėjimai, kaip vienašaliai sandoriai, pripažintini negaliojančiais pagal *actio Pauliana*, nes, atlikus šiuos mokėjimus, sumažėjo ieškovės RUAB „Molesta“ turtas, buvo pažeisti susitarimai, sudaryti su didžiausia ieškovės kreditore AB „Luminor Bank“ (anksčiau – AB DNB bankas), suteikta pirmenybė kitiems ieškovės kreditoriams – jos akcininkams.

5. Ieškinio reikalavimams, įvardytiems šios nutarties 2.5 punkte, pagrįsti nurodyta, kad atsakovų sudarytomis paskolų sutartimis ir trišaliu ieškovės RUAB „Molesta“ bei atsakovų susitarimu buvo siekiama neteisėtai susigrąžinti paskolos, kurią ieškovei perdavė atsakovas T. R., dalį, pasitelkiant atsakovą R. J.
6. Ieškovė UAB „Vėsa ir partneriai“ pateikė ieškinį, kuriuo pareikšti analogiški pirmiau įvardytiems reikalavimai.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Vilniaus apygardos teismas 2017 m. vasario 15 d. sprendimu:
 1. Pripažino nesudaryta ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo T. R. 2011 m. gegužės 12 d. pasirašytos paskolos sutarties dalį dėl 119 316,68 Eur (411 976,64 Lt) paskolos sumos.
 2. Pripažino nesudaryta ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo R. J. 2011 m. gegužės 12 d. pasirašytą paskolos sutartį.
 3. Pripažino negaliojančiu ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytą susitarimą.
 4. Pripažino negaliojančiais ieškovės RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi atsakovui T. R. pagal paskolos sutartį: 2012 m. rugpjūčio 20 d. mokėjimą (24 604,79 Eur (84 955,41 Lt)), 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą (70 406,63 Eur (243 100 Lt)), 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą (88 009,73 Eur (303 880 Lt)) ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą (70 406,63 Eur (243 100 Lt)). Taikė restituciją – priteisė ieškovei iš atsakovo T. R. 253 427,77 Eur (875 035,41 Lt) sumą.
 5. Pripažino negaliojančiais ieškovės RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi atsakovui R. J. pagal paskolos sutartį: 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą (45 441,38 Eur (156 900 Lt)), 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą (56 800,28 Eur (196 120 Lt)) ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą (45 441,38 Eur (156 900 Lt)). Taikė restituciją – priteisė ieškovei iš atsakovo R. J. 147 683,04 Eur (509 920 Lt) sumą.
 6. Priteisė ieškovei RUAB „Molesta“ iš atsakovų procesines palūkanas.
 7. Nutraukė bylos dalį pagal ieškinio reikalavimus pripažinti negaliojančiomis atsakovų T. R. ir R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytas paskolų sutartis.
8. Teismas nustatė šias faktines aplinkybes:
 1. Atsakovas T. R. ir ieškovė RUAB „Molesta“ 2008 m. spalio 20 d. sudarė paskolos sutartį, pagal kurią ieškovei buvo suteikta 1 600 000 Lt paskola. Ieškovė 2011 m. balandžio 13 d. grąžino atsakovui paskolos dalį. Nėra ginčo, kad buvo grąžinta paskolos dalis, sudaranti 560 589,22 Lt.
 2. Ieškovės RUAB „Molesta“ valdyba 2011 m. balandžio 5 d. priėmė sprendimą, kuriuo leido pratęsti kredito grąžinimo AB „Luminor Bank“ terminą, be to, nusprendė, kad ieškovės akcininkams visu sutarties galiojimo laikotarpiu be banko rašytinio sutikimo negalės būti grąžintos paskolų sumos (1 600 000 Lt), iki bus įvykdyti visi įsipareigojimai bankui.
 3. AB „Luminor Bank“ ir ieškovė RUAB „Molesta“ 2011 m. balandžio 15 d. pasirašė susitarimą dėl 2005 m. sausio 6 d. kredito sutarties sąlygų pakeitimo, susitarimo

dalyku buvo ir ieškovės įsipareigojimas negrąžinti akcininkams paskolų, kol nebus įvykdyti įsipareigojimai pagal minėtą kredito sutartį.

4. Atsakovas T. R. ir ieškovė RUAB „Molesta“ 2011 m. gegužės 12 d. pasirašė paskolos sutartį dėl 972 420 Lt paskolos sumos suteikimo. Ieškovei pagal šią sutartį buvo perduota 560 443,36 Lt suma.
5. Atsakovas R. J. ir ieškovė RUAB „Molesta“ 2011 m. gegužės 12 d. pasirašė paskolos sutartį dėl 627 580 Lt paskolos sumos suteikimo.
6. AB „Luminor Bank“, ieškovė RUAB „Molesta“ ir atsakovas R. J. 2011 m. gegužės 13 d. sudarė susitarimą, pagal kurį atsakovas įsipareigojo atidėti ieškovei suteiktų paskolų grąžinimo terminus, nereikalauti grąžinti paskolų ir mokėti palūkanų, iki bus įvykdyti įsipareigojimai bankui. Analogiškas susitarimas buvo sudarytas ir tarp AB „Luminor Bank“, ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo T. R.
7. Atsakovai T. R. ir R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarė dvi paskolų sutartis dėl 572 040 Lt ir 245 160 Lt paskolų sumų atsakovui R. J. perdavimo.
8. Atsakovai T. R. ir R. J. bei ieškovė RUAB „Molesta“ 2011 m. gegužės 16 d. sudarė susitarimą, kuriuo susitarė, kad paskolos sumos, kurią ieškovei yra suteikęs atsakovas T. R., dalis, sudaranti 627 580 Lt, bus perduota atsakovui R. J. pagal atsakovų 2011 m. gegužės 16 d. pasirašytą paskolos sutartį.
9. Ieškovė RUAB „Molesta“, vykdydama 2011 m. gegužės 12 d. paskolų sutartis ir 2011 m. gegužės 16 d. trišalį susitarimą, 2012 m. spalio mėn. perdavė atsakovui R. J. 509 920 Lt sumą, 2012 m. rugpjūčio–spalio mėn. perdavė atsakovui T. R. 875 035,41 Lt sumą.
9. Teismas konstatavo, kad atsakovas T. R. neįrodė, jog jis perdavė ieškovei RUAB „Molesta“ visą paskolos sumą pagal 2011 m. gegužės 12 d. paskolos sutartį. Analogiška išvada padaryta ir dėl (visos) paskolos sumos perdavimo pagal 2011 m. gegužės 12 d. paskolos sutartį, pasirašytą tarp ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovo R. J.
10. Teismas, spręsdamas klausimą dėl restruktūrizavimo administratoriaus teisės reikšti ieškinį ginant restruktūrizuojamos įmonės ir jos kreditorių interesus, pažymėjo, kad įmonės restruktūrizavimo administratorius neturi valdymo organų nariams suteiktų įgaliojimų ir negali vykdyti jiems priskirtų funkcijų. Administratoriaus pareiga – prižiūrėti, ar restruktūrizuojamos įmonės valdymo organai laikosi restruktūrizavimo plano (Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo (toliau – ĮRĮ) 22 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Vis dėlto teismas, atsižvelgdamas į tas aplinkybes, kad vienas iš atsakovų yra RUAB „Molesta“ vadovas, ginčo dalykas yra susijęs su įmonės prievolių kreditoriams apimtimi, vadinasi, ir su restruktūrizavimo plano vykdymu, konstatavo, kad restruktūrizavimo administratorė turėjo teisę pareikšti ieškinį, gindama ieškovės ir jos kreditorių interesus.
11. Teismas, pasisakydamas dėl kreditorių teisių pažeidimo, kaip *actio Pauliana* tenkinimo sąlygos, pažymėjo, kad RUAB „Molesta“ valdybos posėdžio, vykusio 2011 m. balandžio 5 d., protokolas patvirtina, jog įmonė jau tuo metu turėjo finansinių sunkumų, atsižvelgiant į šiuos sunkumus, buvo priimtas sprendimas dėl kredito sutarties pakeitimo. Teismas taip pat nurodė, kad nėra paneigta, jog skola ieškovei UAB „Vėsa ir partneriai“ susidarė 2011–2012 metais. Be to, teismas pažymėjo, kad pareiškimas dėl restruktūrizavimo bylos ieškovei iškėlimo gautas 2012 m. gruodžio 31 d., t. y. netrukus po ginčo mokėjimų atlikimo. Lietuvos apeliacinis teismas, spręsdamas klausimą dėl restruktūrizavimo bylos ieškovei iškėlimo, konstatavo, kad ieškovės finansinė padėtis nėra gera, įsipareigojimai kreditoriams yra dideli, įmonė balansuoja tarp restruktūrizavimo ir bankroto.

12. Teismas nurodė, kad ginčo mokėjimais buvo sumažintos kreditorių galimybės patenkinti savo reikalavimus iš ieškovės RUAB „Molesta“ turto, nes atsakovams – ieškovės akcininkams – buvo perleistas likvidžiausias turtas (pinigai), o likęs ieškovės turtas neužtikrino tinkamo atsiskaitymo galimybės. Apibendrinamas teismas konstatavo, kad ginčo mokėjimais buvo pažeistos ieškovės RUAB „Molesta“ kreditorių teisės.
13. Teismo vertinimu, akivaizdu, kad ieškovė RUAB „Molesta“ neprivalėjo atlikti ginčo mokėjimų. Ieškovė, atlikdama šiuos mokėjimus, nepagrįstai suteikė prioritetą savo akcininkams.
14. Teismas nurodė, kad ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J. nesąžiningumas preziumuojamas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.67 straipsnį. Teismas papildomai pažymėjo, jog atsakovai, kaip ieškovės akcininkai, žinojo arba turėjo žinoti apie tikrąją įmonės finansinę padėtį, t. y. kad ginčo mokėjimai pažeis kitų kreditorių teises.
15. Teismas, remdamasis analogiškais motyvais, pripažino negaliojančiu ir 2011 m. gegužės 16 d. trišalį susitarimą, pagal kurį mokėjimai buvo vykdomi atsakovui R. J. Teismas pažymėjo, kad nėra pagrindo kvalifikuoti šį trišalį susitarimą kaip susitarimą dėl novacijos, nes ieškovė RUAB „Molesta“ šiuo susitarimu nebuvo atleista nuo prievolių pagal paskolos sutartį su atsakovu T. R. vykdymo – šiuo susitarimu tiesiog buvo susitarta, kad prievolės bus vykdomos kitam asmeniui (atsakovui R. J.).
16. Teismas atmetė atsakovo T. R. prašymą dėl ieškinio senaties taikymo. Teismas pažymėjo, kad pagal ĮRĮ restruktūrizavimo administratorius nėra įpareigotas tikrinti įmonės sudarytus sandorius, perimti įmonės dokumentus, todėl nėra pagrindo teigti, jog restruktūrizavimo administratorė netrukus po restruktūrizavimo bylos ieškovei iškėlimo turėjo sužinoti apie ginčijamus sandorius. Teismas taip pat nurodė, kad šios bylos procese nėra paneigtas atsakovo R. J. pripažintas faktas, jog ieškovės restruktūrizavimo administratorė tik 2015 m. rugpjūčio mėn. sužinojo iš pirmiau minėto atsakovo apie ginčijamus sandorius. Ieškinys pareikštas 2015 m. gruodžio 29 d., vadinasi, ieškinio senaties terminas nėra praleistas.
17. Teismas pažymėjo, kad 2011 m. gegužės 16 d. paskolų sutartys sudarytos tik tarp atsakovų, nėra susijusios su ieškovių šios bylos procese ginamais interesais, todėl šių sutarčių nugrinčijimas nesukeltų ieškovėms teisinių padarinių. Teismas atkreipė dėmesį į tą aplinkybę, kad atsakovų tarpusavio ginčas dėl prievolių pagal pirmiau minėtas sutartis vykdymo ir šių sutarčių galiojimo yra nagrinėjamas kitos bylos procese. Teismas, remdamasis išdėstytais argumentais, nutraukė bylos dalį pagal ieškinio reikalavimus pripažinti negaliojančiomis atsakovų T. R. ir R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytas paskolų sutartis (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 5 straipsnis, 293 straipsnio 1 punktas).
18. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi atsakovų T. R. ir R. J. apeliacinius skundus, 2018 m. sausio 4 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimą.
19. Kolegija, pasisakydama dėl atsakovo T. R. argumento, kad ieškinys yra pateiktas neįgalio asmens, t. y. UAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės, konstatavo, jog kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad įmonės administratorius, įvertinęs ginčytinų sandorių požymius – priešingumą įmonės veiklos tikslams ir galimą įtaką įmonės mokumui, gali sandorius ginčyti CK nustatytais sandorių negaliojimo pagrindais. Kolegija, įvertinusi nustatytas aplinkybes, sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad restruktūrizavimo administratorė turėjo teisę pareikšti ieškinį.
20. Kolegija, įvertinusi 2011 m. gegužės 16 d. trišalio susitarimo sudarymo tikslą ir šalių elgesį iki ir po susitarimo sudarymo, konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai priėjo prie

išvados, jos šis susitarimas negali būti vertinamas kaip susitarimas dėl novacijos. Trišaliame susitarime nėra tiesiogiai išreikšta šio susitarimo šalių valia dėl novacijos, t. y. dėl pradinio skolininko pakeitimo nauju atleidžiant pradinį skolininką nuo prievolės vykdymo (CK 6.141 straipsnio 1–2 dalys). Kolegijos vertinimu, šalys aptariamam trišaliu susitarimu tiesiog susitarė, kad RUAB „Molesta“ įsipareigojimai pagal paskolos sutartį, sudarytą su atsakovu T. R., bus vykdomi kitam asmeniui, t. y. atsakovui R. J.

21. Kolegija atmetė atsakovo T. R. argumentus, kad ginčo mokėjimai nepažeidė ieškovės RUAB „Molesta“ kreditorių teisių. Kolegija, sutikdama su pirmosios instancijos teismo išvadomis, pažymėjo, jog bylos faktiniai duomenys pagrindžia sudėtingą ieškovės finansinę padėtį.
22. Kolegija, pasisakydama dėl senaties termino *actio Pauliana* pareikšti, pažymėjo, kad administratorius įmonės restruktūrizavimo procese vykdo tik įmonės valdymo organų veiklos kontrolę, kiek tai yra susiję su įmonės restruktūrizavimo plano vykdymu. Todėl, kolegijos vertinimu, UAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorė neturėjo galimybės iš karto, t. y. netrukus po restruktūrizavimo bylos iškėlimo, sužinoti apie ginčo sandorius. Kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismo išvada dėl ieškinio senaties termino nepraleidimo yra pagrįsta.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimų į kasacinį skundą teisiniai argumentai

23. Atsakovas T. R. kasaciniu skundu prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimą. Kasacinis skundas yra grindžiamas šiais argumentais:
 1. Teismai netinkamai aiškino ir taikė ĮRĮ nuostatas, susijusias su restruktūrizavimo administratoriaus statusu. Šis įstatymas nesuteikia restruktūrizavimo administratoriui teisės reikšti ieškinius restruktūrizuojamos įmonės vardu. Įmonės valdymo organai restruktūrizavimo procese, kitaip negu bankroto procese, nepraranda savo įgaliojimų ir atitinkamai administratorius neperima valdymo organų funkcijų. ĮRĮ 9 straipsnio 1 dalyje aiškiai įtvirtinta, kad įmonės vadovas pagal pareigas veikia restruktūrizuojamos įmonės vardu. Restruktūrizavimo administratorius pagal savo kompetenciją prižiūri įmonės valdymo organų veiklą, susijusią su restruktūrizavimo plano vykdymu, ir informuoja atitinkamą subjektą (teismą, kreditorių susirinkimą ir kt.) apie plano nevykdymą arba netinkamą vykdymą (ĮRĮ 9 straipsnio 2 dalis, 22 straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktai). Vadinasi, restruktūrizavimo administratorius turi teisę pareikšti ieškinį restruktūrizuojamos įmonės vardu, tik gavęs kompetentingo valdymo organo įgalinimus. Ieškovės UAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorė negavo tokių įgalinimų, todėl pirmosios instancijos teismas turėjo atsisakyti priimti ieškinį (CPK 137 straipsnio 2 dalies 8 punktas) arba nutraukti bylą (CPK 293 straipsnio 1 punktas).
 2. Teismų išvados dėl kreditorių teisių pažeidimo, kaip *actio Pauliana* tenkinimo sąlygos, yra nepagrįstos. Tokios išvados šios bylos kontekste galėjo būti padarytos, įvertinus du rodiklius: ieškovės RUAB „Molesta“ pradelstus įsipareigojimus, egzistavusius ginčo mokėjimų vykdymo dienomis, ir ieškovės resursus (turta), turėtus šiomis dienomis. Šios bylos procese nebuvo pateikta duomenų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti ir įvertinti nurodytus rodiklius, vadinasi, ieškovė RUAB „Molesta“, kuriai tenka įrodinėjimo pareiga, neįrodė pirmiau minėtos *actio Pauliana* tenkinimo sąlygos.

3. Teismai nepagrįstai konstatavo, kad nėra praleistas ieškinio senaties terminas *actio Pauliana* pareikšti. Pagal CK 6.66 straipsnio 3 dalį ieškinio senaties termino pradžia turi būti siejama ne tik su paties kreditoriaus nurodomu sužinojimo apie sandorį momentu, bet ir su kreditoriaus pareigos sužinoti apie tokį sandorį atsiradimo momentu. Ieškovės UAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorė nenurodė, kad būtų ėmusis kokių nors veiksmų, siekdama anksčiau sužinoti apie ginčijamus sandorius, be to, neįvardijo nė vienos kliūties, kuri būtų trukdžiusi tą padaryti.
 4. Teismai netinkamai kvalifikavo 2011 m. gegužės 16 d. trišalį susitarimą, sudarytą tarp ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J. Sisteminis paskolų sutarčių ir trišalio susitarimo vertinimas sudaro pagrindą konstatuoti, kad, priešingai negu sprendė teismai, šalys susitarė dėl novacijos (627 580 Lt apimtimi): atsakovas T. R. atleido ieškovę nuo prievolės dalies vykdymo, o atsakovas R. J. tapo ieškovės kreditoriumi ir įgijo reikalavimo teisę į 627 580 Lt sumą.
24. Ieškovė RUAB „Molesta“ atsiliepiu į kasacinį skundą prašo atimesti atsakovo T. R. kasacinį skundą ir palikti nepakeistus Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimą. Atsiliepiamas į kasacinį skundą yra grindžiamas šiais argumentais:
1. Kasacinio skundo argumentas, kad restruktūrizavimo administratorius nėra įgaliotas vesti bylą, yra nepagrįstas. Restruktūrizavimo administratorius pagal pareigas dalyvauja restruktūrizuojamos įmonės kreditorių reikalavimų tvirtinimo procese ir prižiūri, kad įmonės valdymo organai nepažeistų kreditorių interesų (IRĮ 22 straipsnis). Įmonės restruktūrizavimo procese vyrauja kreditorių interesai, restruktūrizavimo administratorius turi pareigą prioritetiškai veikti įmonės ir jos kreditorių interesais. Siekiant apginti kreditorių interesus, t. y. pašalinti įmonės akcininkų ir valdymo organų neteisėtų veiksmų pasekmes ir vykdyti restruktūrizavimo planą, ir buvo pareikštas *actio Pauliana*.
 2. Teismai pagrįstai sprendė, kad ginčo mokėjimais buvo pažeistos RUAB „Molesta“ kreditorių teisės. Teismų praktikoje yra pažymėta, kad kreditoriaus teisių pažeidimui konstatuoti neprivalo būti įrodytas skolininko nemokumas dėl jo sudaryto ginčijamo sandorio – pakanka įrodyti tai, kad ginčijamu sandoriu iš esmės sutrukdyta kreditoriui patenkinti reikalavimus iš skolininko turto, nes, sudarius ginčijamą sandorį, likusio skolininko turto nepakanka atsiskaityti su kreditoriumi (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. spalio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-423/2007). Todėl kasacinio skundo argumentai dėl būtinybės įvertinti pradelstų įsipareigojimų ir turimo turto rodiklius yra nepagrįsti. Be kitų teismų nustatytų faktų, restruktūrizavimo bylos ieškovei iškėlimo faktas patvirtina, kad ji 2012 metais, kai buvo vykdomi ginčo mokėjimai, turėjo rimtų finansinių sunkumų.
 3. Kasacinio skundo argumentas dėl netinkamo prašymo taikyti ieškinio senatį išsprendimo yra nepagrįstas. Administratorė negalėjo ir neturėjo anksčiau sužinoti apie ginčijamus sandorius. Restruktūrizavimo administratorius neperima įmonės valdymo organo teisių, nevaldo įmonės ir neturi pareigos bei galimybių susipažinti su visais įmonės dokumentais. Administratorė neturėjo pagrindo domėtis tuo, apie ką net ir negalėjo žinoti.
 4. Teismai pagrįstai konstatavo, kad 2011 m. gegužės 16 d. trišalis susitarimas, sudarytas tarp ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J., nėra susitarimas dėl novacijos. Ieškovė šiuo susitarimu nebuvo atleista nuo prievolių vykdymo atsakovui T. R. Trišalio susitarimo turinys patvirtina, kad ieškovė vis tiek privalo grąžinti paskolos sumą, tiesiog paskolos suma turi būti perduota atsakovui R. J. pagal 2011 m.

gegužės 16 d. paskolos sutartį, pasirašytą tarp atsakovų. Trišalis susitarimas savo turiniu daugiau atitinka CK 6.44 straipsnio reglamentuotus atvejus.

25. Ieškovė UAB „Vėsa ir partneriai“ atsiliepimu į kasacinį skundą prašo atmesti atsakovo T. R. kasacinį skundą ir palikti nepakeistus Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimą. Šios ieškovės atsiliepimas į kasacinį skundą yra grindžiamas iš esmės tais pačiais argumentais, kuriais yra grindžiamas RUAB „Molesta“ atsiliepimas į kasacinį skundą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl restruktūrizavimo administratoriaus teisės reikšti actio Pauliana restruktūrizavimo byloje

26. Nagrinėjamoje byloje keliamas klausimas dėl restruktūrizavimo administratoriaus teisės reikšti *actio Pauliana* dėl restruktūrizuojamos įmonės iki restruktūrizavimo bylos jai iškėlimo sudarytų sandorių pripažinimo negaliojančiais. Tai yra teisės klausimas, dėl kurio teisėjų kolegija pasisako.
27. ĮRĮ reglamentuoja juridinių asmenų restruktūrizavimą. Šio įstatymo tikslas – sudaryti sąlygas juridiniams asmenims, turintiems finansinių sunkumų ir nenutraukusiems ūkinės komercinės veiklos, išsaugoti ir plėtoti šią veiklą, sumokėti skolas ir išvengti bankroto (ĮRĮ 1 straipsnio 1, 2 dalys).
28. Pagal ĮRĮ 9 straipsnio 1 dalį įmonės valdymo organai pagal savo kompetenciją, nustatytą įmonės steigimo ir kituose įmonės veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, vadovaudamiesi restruktūrizavimo planu, laikydamiesi šiame įstatyme ir teismo nutartyje nustatytų apribojimų, valdo, naudoja visą įmonei nuosavybės ar patikėjimo teise priklausanti turtą ir juo disponuoja bei vadovauja įmonės veiklai. Įmonės valdymo organas pagal kompetenciją atsako už tinkamą įmonės lėšų einamosioms įmokoms mokėti naudojimą šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytu atveju ir už 8 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose nustatytų įsipareigojimų vykdymą. ĮRĮ 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įmonės valdymo organų veiklą restruktūrizavimo metu prižiūri teismo paskirtas restruktūrizavimo administratorius.
29. ĮRĮ 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad restruktūrizavimo administratorius, įsiteisėjęs teismo nutarčiai iškelti įmonės restruktūrizavimo bylą, privalo: imtis priemonių, kad teismo nustatytais terminais būtų parengtas, pateiktas tvirtinti ir įgyvendintas restruktūrizavimo planas (1 punktą); prižiūrėti restruktūrizuojamos įmonės valdymo organų veiklą, susijusią su restruktūrizavimo plano vykdymu (2 punktą); nurodyti įmonės valdymo organų nariams jų veiklos trūkumus ir nustatyti terminą tiems trūkumams pašalinti (5 punktą); informuoti teismą, kreditorius, įmonės dalyvių, savininkų arba valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos atstovų susirinkimą ar kreditorius komitetą apie restruktūrizavimo plano nevykdymą arba netinkamą vykdymą ir kreditorius susirinkimo pritarimu kreiptis į teismą dėl įmonės restruktūrizavimo bylos nutraukimo (7 punktą). Restruktūrizavimo administratorius taip pat atlieka kitas funkcijas, susijusias su kreditorius

- pareikštų reikalavimų priėmimu, sutikrina juos su įmonės buhalterinės apskaitos dokumentais ir perduota tvirtinti teismui arba juos ginčija teisme (ĮRĮ 23 straipsnio 1, 2 ir 5 dalys).
30. Kasacinis teismas formuojamoje praktikoje yra pažymėjęs, kad restruktūrizavimo administratorius įmonės vadovo nepakeičia. Tačiau pagal ĮRĮ 22 straipsnio 1 dalies nuostatas restruktūrizavimo administratorius, įsiteisėjęs teismo nutarčiai iškelti įmonės restruktūrizavimo bylą, privalo atlikti įvairius veiksmus, susijusius su efektyviu restruktūrizuojamos įmonės mokumo atkūrimu, t. y. prižiūrėti restruktūrizuojamos įmonės valdymo organų veiklą, susijusią su restruktūrizavimo plano vykdymu, nurodyti įmonės valdymo organų nariams jų veiklos trūkumus ir nustatyti terminą tiems trūkumams pašalinti ir kt. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugpjūčio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-327-684/2017, 19 punktą).
 31. Taigi, iš pirmiau aptartų teisės normų matyti, kad restruktūrizavimo proceso tikslas – sudaryti galimybę laikinų finansinių sunkumų turintiems ir veiklos nenutraukusiems juridiniams asmenims išsaugoti ir plėtoti verslą bei išvengti bankroto. Esant iškeltai restruktūrizavimo bylai, juridinis asmuo toliau vykdo veiklą, o jo valdymo organai išsaugo savo valdymo įgalinimus, kurių, priešingai nei iškeltaje bankroto byloje, restruktūrizavimo administratorius neperima. Restruktūrizavimo administratoriaus funkcijos iš esmės yra susijusios pareikštų kreditorių finansinių reikalavimų priėmimu ir perdavimu juos tvirtinti ar ginčijimu teisme, su restruktūrizavimo plano rengimu ir jo įgyvendinimu bei įmonės valdymo organų priežiūra. Vykdydamas šias funkcijas, restruktūrizavimo administratorius turi ĮRĮ 22 straipsnio 1 dalies 5 ir 7 punkte įtvirtintas teises, kurios yra pakankamos jo funkcijoms tinkamai vykdyti. Pagal ĮRĮ restruktūrizavimo byloje nėra kvestionuojami ir peržiūrimi įmonės iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo sudaryti sandoriai, todėl ĮRĮ nenustato restruktūrizavimo administratoriui teisės ir (ar) pareigos, priešingai nei Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (toliau – ĮBĮ) bankroto byloje, peržiūrėti įmonės iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo sudarytus sandorius ir, esant pagrindui, juos ginčyti teisme.
 32. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į aptartas teisės normas ir nurodytus motyvus, sprendžia, kad nėra teisinio pagrindo vertinti, jog ĮRĮ neįtvirtinimas restruktūrizavimo administratoriui teisės ginčyti įmonės sandorius yra įstatymo spraga. Atitinkamai restruktūrizavimo administratorius turi tiek teisių, kiek jų tiesiogiai nustato ĮRĮ, ir jo kompetencijos turinys negali būti aiškinamas per plačiau.
 33. Toks ĮRĮ nuostatų aiškinimas nepaneigia teismų praktikoje pripažįstamo viešojo intereso įmonių restruktūrizavimo bylose buvimo (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. birželio 7 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-264/2010), nes vien viešojo intereso tokio pobūdžio bylose egzistavimas nesudaro pagrindo pripažinti restruktūrizavimo administratoriui daugiau teisių, nei yra įtvirtinta pačiame ĮRĮ.
 34. Restruktūrizavimo proceso paskirtis iš esmės skiriasi nuo bankroto proceso paskirties, todėl kasacinio teismo jurisprudencijoje pripažįstama bankroto administratoriaus teisė, įtvirtinta pačiame ĮBĮ, ginčyti bankrutuojančios įmonės sudarytus sandorius, be kita ko, reiškiant ir *actio Pauliana*, negali būti taikoma restruktūrizavimo bylose.
 35. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus ir vadovaudamasi CPK 361 straipsnio 4 dalies 2 punktu, formuluoja tokią teisės aiškinimo nagrinėjamoje byloje taisyklę: *restruktūrizavimo administratorius neturi teisės restruktūrizuojamos įmonės vardu ginčyti tokios įmonės iki restruktūrizavimo bylos jai iškėlimo sudarytus sandorius.*
 36. Atitinkamai bylą nagrinėjusio pirmosios instancijos teismo motyvai, kad restruktūrizuojamos įmonės iki restruktūrizavimo bylos iškėlimo sudarytas sandoris susijęs su restruktūrizavimo plano vykdymo kontrole ir kad restruktūrizavimo administratoriaus teisė prižiūrėti, ar

restruktūrizuojamos įmonės valdymo organai laikosi restruktūrizavimo plano, apima jo teisę kreditorių interesais teisme ginčyti iki restruktūrizavimo bylos įmonei iškelimo sudarytus sandorius, ir tokiam teisės aiškinimui ir taikymui pritarusio apeliacinės instancijos teismo motyvai yra teisiškai nepagrįsti. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė ĮRĮ nuostatas restruktūrizavimo administratoriaus kompetencijos aspektu, todėl pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniai sprendimai naikintini.

37. CPK 137 straipsnio 2 dalies 8 punkte nustatyta, kad teismas atsisako priimti ieškinį, jeigu pareikšimą suinteresuoto asmens vardu padavė neįgaliotas vesti bylą asmuo. Ieškovės RUAB „Molesta“ vardu ieškinį pareiškusi restruktūrizavimo administratorė neturi teisės ginčyti šios ieškovės sudarytų sandorių (žr. nutarties 35 punktą), todėl bylą nagrinėjęs pirmosios instancijos teismas privalėjo atsisakyti priimti ieškovės vardu restruktūrizavimo administratorės pareikštą ieškinį. Šiai aplinkybei paaiškėjus vėliau bylos nagrinėjimo metu, ieškovės RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės pareikštas ieškinytis turi būti paliekamas nenagrinėtas (CPK 296 straipsnio 1 dalies 3 punktas).
38. Kita vertus, byloje yra pareikštas RUAB „Molesta“ kreditorės UAB „Vėsa ir partneriai“ *actio Pauliana* dėl tų pačių sandorių nuginkijimo. Ši kreditorė turi teisę aptartu pagrindu ginčyti RUAB „Molesta“ sudarytus sandorius, tačiau bylos dalis pagal ieškovės UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinį perduotina iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui dėl žemiau aptariamų motyvų (CPK 359 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Dėl kreditoriaus teisių pažeidimo, kaip actio Pauliana sąlygos

39. CK 6.66 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad sandoris pažeidžia kreditoriaus teises: 1) kai dėl sudaryto sandorio skolininkas tampa nemokus; 2) kai skolininkas, būdamas nemokus, suteikia pirmenybę kitam kreditoriui arba 3) kai kitaip pažeidžiamos kreditoriaus teisės. Kasacinis teismas, pasisakydamas dėl šios *actio Pauliana* sąlygos, yra konstatavęs, kad, teismui sprendžiant bylą pagal *actio Pauliana*, turi būti nustatoma, kaip konkrečiai pažeidžiamos kreditoriaus teisės ir interesai (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. vasario 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-47/2013; kt.).
40. Siekiant nustatyti, ar skolininko sandoris pažeidė kreditoriaus teises, be kita ko, būtina nustatyti skolininko nemokumą (kad dėl jo sandorio sudarymo tapo nemokus ar sudarydamas sandorį buvo nemokus) arba kad dėl sandorio reali galimybė skolininkui atsiskaityti su kreditoriumi ir įvykdyti prievolę sumažėja ar jos nebelieka. Visais šiais atvejais būtina nustatyti aplinkybes, susijusias su skolininko turtine padėtimi, kurių pagrindu ir sprendžiama, ar pažeistos kreditoriaus teisės. Įrodyti šias aplinkybes pareiga tenka ieškovui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-179-611/2017, 56 punktas).
41. Nemokumas, kaip teisinė sąlyga, *actio Pauliana* atveju suprantamas kaip įmonės būseną, kai įmonė nevykdo įsipareigojimų (nemoka skolų, neatlieka iš anksto apmokėtų darbų ir kt.) ir pradelsti įmonės įsipareigojimai (skolos, neatlikti darbai ir kt.) viršija pusę į jos balansą įrašyto turto vertės (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. gegužės 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-204/2012).
42. Kasacinio teismo praktikoje yra konstatuota, kad, sprendžiant, ar buvo pažeistos kreditoriaus teisės ginčijamu sandoriu suteikiant pirmenybę kitam kreditoriui, reikia turėti omenyje tai, kad kol skolininkui nėra iškelta bankroto byla, įstatymai nenustato bendrojo kreditorių lygybės principo, būdingo bankroto situacijai, todėl įprastai skolininko sudarytas sandoris,

kuriuo tenkinamas vieno iš kreditorių reikalavimas, nors ir yra suėję prievolių vykdymo kitiems kreditoriams terminai, įstatymų yra leidžiamas net ir esant neįvykdytiems įsipareigojimams kitiems kreditoriams (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. lapkričio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-485/2010; 2012 m. lapkričio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-511/2012). Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad pastarosiose nutartyse pateiktas nurodytas aiškinimas taikytinas tik tiems atvejams, kai yra teisinis pagrindas konstatuoti skolininko, kaip verslo subjekto, protingo asmens elgesio standartus atitinkančius veiksmus sąžiningai siekiant naudos įmonei ir atsiskaitymo su visais jos kreditoriais įstatymų nustatyta tvarka (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. kovo 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-130/2013; 2013 m. liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-400/2013).

43. Teisėjų kolegija, plėtodama šios nutarties 42 punkte aptartą praktiką, pažymi, kad, sprendžiant, ar įmonė suteikė vienam kreditoriui pirmenybę prieš kitus, turi būti nustatomi prievolių įvykdymo kreditoriams pasibaigimo terminai. Jeigu įmonė vykdo atsiskaitymus su kreditoriais, laikydamosi sutartyse su jais nustatytų prievolių įvykdymo terminų ir atlieka atsiskaitymus su kreditoriais, laikydamosi atsiskaitymo eiliškumo pagal prievolių vykdymo pasibaigimo datas, o nuo 2013 m. spalio 1 d. nepažeisdama ir CK 6.930¹ straipsnyje nustatyto eiliškumo, paprastai nelaikytina, kad toks atsiskaitymas su vienu iš kreditorių suteikia jam pirmenybės teisę prieš kitus kreditorius.
44. Be to, teisėjų kolegija pažymi, kad, įmonei vykdant veiklą, natūraliai gali susidaryti situacijos, kai ji turi verslo ryšius su savo dalininkais (akcininkais), atitinkamai įmonės dalininkai (akcininkai) gali tapti tokios įmonės kreditoriais. Tokiu atveju jie turi būti vertinami vienodai su kitais įmonės kreditoriais.
45. Kasacinis teismas yra pasisakęs, kad formuluotė „kitaip pažeidžiamos kreditoriaus teisės“ reiškia, jog teismas, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes, gali konstatuoti kreditoriaus teisių pažeidimo atvejus, kurie neišvardyti teisės normoje; svarbu yra tai, kad tokių pažeidimų kvalifikavimas sietinas su prievolių kreditoriui nevykdymu ir skolininko galimybių tokias prievoles įvykdyti ateityje pasikeitimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-167/2012). Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad kreditoriaus teises gali pažeisti sandoriai, kurie, nors ir nesukėlė bendro skolininko nemokumo, tačiau sumažino turto, į kurį gali būti nukreipiamas išieškojimas, vertę, ir sumažėjusios vertės turto neužtenka kreditoriaus finansiniams reikalavimams patenkinti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. sausio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-17/2006; 2008 m. birželio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-262/2008). Tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes, kreditorių teises pažeidžiančiu sandoriu gali būti pripažintas toks sandoris, dėl kurio atsiskaitymas su kreditoriais užtrunka ilgiau, nei būtų atsiskaityta iki sandorio sudarymo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-167/2012). Taigi, sprendžiant, ar ginčijamu sandoriu nebuvo kitaip pažeistos kreditoriaus teisės, būtina nustatyti, kad sumažėja ar nebelieka realios galimybės skolininkui atsiskaityti su kreditoriumi ir įvykdyti prievolę. Ši *actio Pauliana* taikymo sąlyga yra vertinamojo pobūdžio, todėl teismai kiekvienu atveju nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu sprendžia, ar buvo kreditorių teisių pažeidimas.
46. CK 6.66 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad sandorio pripažinimas negaliojančiu sukelia teises pasekmes tik ieškinį dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu pareiškusiam kreditoriui ir tik tiek, kiek būtina kreditoriaus teisių pažeidimui pašalinti. Tai reiškia, kad *actio Pauliana* pagrindu skolininko sudarytas sandoris negali būti pripažįstamas negaliojančiu didesne apimtimi, nei yra būtina kreditoriaus nepatenkintai reikalavimo daliai patenkinti.

47. Bylą nagrinėję teismai savo procesiniuose sprendimuose iš esmės pasisakė tik dėl RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės nurodytų ieškinio argumentų, tačiau nepasisakė dėl ieškovės UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinio argumentų. Pažymėtina, kad pastarosios ieškovės reikalavimas buvo patenkintas žymiai didesne apimtimi, negu sudaro jos reikalavimo teisė į RUAB „Molesta“, bylą nagrinėję teismai netyrė visų šios nutarties 39–46 punktuose nurodytų bylai reikšmingų aplinkybių, dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, naikina apeliacinės instancijos teismo nutarties dalį, kuria išspręsti ieškovės UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinio reikalavimai, ir perduoda bylos dalį pagal šios ieškovės ieškinį iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui (CPK 359 straipsnio 1 dalies 5 punktas). Nagrinėjant bylą iš naujo, turi būti nustatytos visos reikšmingos bylai aplinkybės, įskaitant ir tai, ar prievolių vykdymo atsakovams sandoriai, kurie yra ginčijami teisme, buvo sudaryti nepažeidžiant mokėjimų eiliškumo. Taip pat nagrinėjamoje byloje turėtų būti iš naujo nustatyta, kokia yra nepatenkinta kreditorės (ieškovės) UAB „Vėsa ir partneriai“ reikalavimo dalis (CPK 362 straipsnio 2 dalis).
48. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad bylą nagrinėję teismai, pripažindami negaliojančiu ieškovės RUAB „Molesta“ ir atsakovų T. R. bei R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytą susitarimą, kuriuo dalį reikalavimo teisės į RUAB „Molesta“ iš atsakovo T. R. perėmė atsakovas R. J., *actio Pauliana* pagrindu, nenurodė jokių teisinių argumentų, kuo pasireiškė kreditoriaus teisių pažeidimas CK 6.66 straipsnio prasme. Teisėjų kolegija pažymi, kad po tokio susitarimo sudarymo RUAB „Molesta“ nei turto, nei skolų apimtis, nei prievolių vykdymo terminai nepasikeitė. Šio susitarimo taip pat nėra teisinio pagrindo vertinti kaip suteikiančio privilegiją vienam iš kreditorių prieš kitus.
49. Kiti kasacinio skundo argumentai vertintini kaip neturintys reikšmės vienodam teismų praktikos formavimui, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako. Ieškinio senaties termino pradžios momento nustatymas yra fakto klausimas, o faktai nėra tiriami kasaciniame teisme. Nagrinėjant bylą iš naujo, turės būti iš naujo nustatytas momentas, kada ieškovė UAB „Vėsa ir partneriai“ sužinojo apie jos teises pažeidžiančius ginčijamus sandorius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50. Teisėjų kolegija neturi galimybės paskirstyti bylinėjimosi išlaidų, nes nėra aiškus galutinis bylos išsprendimo rezultatas. Pažymėtina, kad bylinėjimosi išlaidos, susidariusios kasaciniame teisme, įskaitant ir 6,19 Eur išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, bus paskirstytos, apeliacinės instancijos teismui iš naujo išnagrinėjus bylą pagal ieškovės UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinį (CPK 93 ir 96 straipsniai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktais, 362 straipsnio 1 dalimi,

n u t a r i a :

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimo dalis tenkinti RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės ieškinio reikalavimus pripažinti negaliojančiais RUAB „Molesta“ ir T. R. bei R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytą susitarimą, RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi T. R. pagal paskolos sutartį: 2012 m. rugpjūčio 20 d.

mokėjimą, 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą, 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą, RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi R. J. pagal paskolos sutartį: 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą, 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą, ir taikyti restituciją, panaikinti.

Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimo dalį, kuria patenkinti RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės ieškinio reikalavimai pripažinti negaliojančiais RUAB „Molesta“ ir T. R. bei R. J. 2011 m. gegužės 16 d. sudarytą susitarimą, RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi T. R. pagal paskolos sutartį: 2012 m. rugpjūčio 20 d. mokėjimą, 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą, 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą, RUAB „Molesta“ mokėjimus, kurie buvo vykdomi R. J. pagal paskolos sutartį: 2012 m. spalio 2 d. mokėjimą, 2012 m. spalio 12 d. mokėjimą ir 2012 m. spalio 16 d. mokėjimą, ir taikyti restituciją, panaikinti ir RUAB „Molesta“ restruktūrizavimo administratorės ieškinį palikti nenagrinėtą.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2017 m. vasario 15 d. sprendimo dalis tenkinti UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinio reikalavimus, panaikinti ir perduoti bylos dalį pagal UAB „Vėsa ir partneriai“ ieškinio reikalavimus iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Kitą Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. sausio 4 d. nutartį palikti nepakeistą.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Andžej Maciejevski

Donatas Šernas